

БИЛОВ С. О.,
аспірант кафедри теорії та методики
фізичної культури і спорту,
Запорізький національний університет
ТИЩЕНКО В. О.,
професор кафедри теорії та методики
фізичної культури і спорту,
Запорізький національний університет,
доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор
(м. Запоріжжя)

НОВІ СМИСЛИ ТА ЦІННОСТІ УКРАЇНСЬКОГО СПОРТУ

Bilov S. O. Tyshchenko V. O. New meanings and values of ukrainian sports.

Keywords: reforms, development, new goals, sports industry.

Закон України визначає, що спорт – діяльність суб'єктів сфери фізичної культури і спорту, спрямована на виявлення та уніфіковане порівняння досягнень людей у фізичній, інтелектуальній та інших підготовленостях шляхом проведення спортивних змагань та відповідної підготовки до них.

Спорт займав важливу частину життя кожного свідомого громадянина, особливо після Великої вітчизняної війни. З точки зору спортивної майстерності (завдяки пропаганді) радянські спортсмени мали на меті обігнати і перегнати увесь світ у багатьох напрямках. Вони присвячували своє життя досягненню та утриманню світових рекордів, підіймали престиж Батьківщини, але спорт в тому суспільстві не сприймався як щось дійсно важливе.

Об'єднавши пропаганду та організацію радянська система спорту досягла неймовірних висот. Відкривались стадіони, палаци спорту, майданчики, басейни, в промисловості налагоджувався масовий випуск спортивного інвентарю, одягу, взуття, знімались фільми про спорт та досягнення, випускались газети та журнали, присвячені спортивній тематиці, але з розпадом СРСР закінчився період розквіту пропаганди у колишньому спорті. В умовах сучасних реалій Україна відходить від радянських понять та переконань щодо цінностей та сенсів.

Україна – демократична держава, тому тримається принципів здорової конкуренції за правилами в спорті. Суспільство на шляху євроінтеграції має будувати в галузі спорту гармонійні відносини з державою. Спорт об'єктивно несе в собі потенціал побудови громадянського суспільства, горизонтальних суспільних взаємозв'язків. Тобто те, що потрібно Україні, щоб стати європейською державою. Реформа спорту потребує мінімальної витрати коштів та часу порівняно з вирішенням інших соціальних проблем. І вона може стати моделлю, успішним зразком перетворень, які зроблять нашу країну повноцінним членом європейської спільноти [2].

Спорт незалежної України наразі спрямований на визнання міжнародним суспільством нашої цінності та ідентичності як нації. Без сумнівів, в останні декілька років наші спортсмени тримають престиж країни на високому рівні. Ніхто не заперечуватиме відомість таких героїв спорту, як брати Кличко, Сергій Бубка, Василь Ломаченко, Жан Беленюк, Василь Вірастюк, Олександр Усик, Лілія Підкопаєва, Яна Клочкова, Андрій Шевченко та інші не менш відомі особистості. Коли підіймається прапор України та звучить гімн на міжнародних змаганнях та Олімпійських іграх, ми відчуваємо неймовірну гордість за нашу державу і прагнемо визнання рівноправності не тільки на міжнародних спортивних майданчиках.

Нажаль, сучасна молодь в Україні не дуже розуміє, навіщо їй займатися спортом. Проблематика – оскільки на сьогоднішній день в Україні цінності та смисли спорту залишаються за радянським зразком, молодь не розуміє, навіщо віддавати свій час на професійне заняття спортом після закінчення школи або в останні роки навчання. Молоді музиканти збирають тисячні зали та отримують величезні гонорари, отримують рекламні контракти та любов мільйонів [1]. Артисти їздять з гастролями, художники під овації відкривають виставки, а спортсмени беруть участь у чемпіонатах України за порожніх трибун. Чемпіонів світу та Європи мало хто знає на прізвище або обличчя. Отже, спорт не несе цінностей сьогодні.

Культура масово проходить процес декомунізації та продукти, які створює культура, має сенс сьогоднішнього дня і створюється для споживача сьогодні. Спорт це теж масова культура яка по суті своїй не відрізняється від театру, музики або художнього мистецтва.

Неможливо змінити спорт швидко. Закласти нові смисли та цінності може виключно держава на своєму рівні, і це почне тривалий процес трансформації. Але на своєму рівні ми можемо розпочати створення нової структури студентського спорту. Це може бути практичний інструмент – громадська організація, яка може проводити щорічний студентський спортивний фестиваль, на кшталт американської NCAA (Національна асоціація студентського спорту) [3]. Закласти в цю організацію і в події, що проводяться організацією, нові сенси. Закінчуючи школу, на сьогоднішній день, у спортсмена, який займався спортом все шкільне життя, є два вибори – стати професійним спортсменом і забути про навчання та кар'єру не пов'язану зі спортом, або ж почати розвивати себе в новому напрямку, але забути про спорт. Наше ж завдання при створенні подібності NCAA дати можливість спортсмену залишитися в спорті і в той же час вчитися на обраній спеціальності.

Створивши нову систему з нуля, ми зможемо зробити її сучасною та відповідальною до запитів студентів-спортсменів. До цієї громадської організації повинні входити університетські команди, які приїжджають раз на рік і беруть участь у спортивному фестивалі (у США це Nationals). Фестиваль має супроводжуватися виступом музичних гуртів, фудзонами,

проживанням разом на одній території та спортивними змаганнями, відповідно. За спонсорської підтримки має формуватися призовий фонд фестивалю. І тут уже наголошується на формуванні традицій та ритуалів під час підготовки та під час проведення спортивного фестивалю: музика, під яку виходять спортсмени, командні ритуали, форма спортсменів та символи, група підтримки тощо. Таким чином, пропонується створити нову індустрію, де спорт буде цікавий масам і матиме формат шоу, яке приносить гроші та формує єдину національну ідею у молоді.

Список використаних джерел:

1. Білов С. О., Тищенко В. О. Український спорт – новий відлік. *Науковий часопис Національного педагогічного ун-ту М. П. Драгоманова. Серія 15: Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. 2023. Вип. 1 (158), С. 50-53.
2. Качуровський Д. Спорт в Україні – перспективи, можливості, думки. URL : https://zn.ua/internal/sport-v-ukraine-perspektivy-vozmozhnosti-smysly-246988_.html.
3. NCAA Inclusion Forum emphasizes inclusivity in college sports. URL : <https://www.ncaa.org>.

ХРИСТОВА Т. Є.,
*професор кафедри теорії і методики
фізичного виховання та спортивних дисциплін,
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького,
доктор біологічних наук, професор*
АВРАЙМОВ Д. І.,
*магістрант,
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
(м. Запоріжжя)*

**ВПЛИВ ЗАСОБІВ ТХЕКВОНДО НА РОЗВИТОК ШВИДКІСНИХ
ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ**

Khrystova T. E., Avraimov D. I. The influence of taekwondo tools on the development of speed abilities of children of middle school age.

Keywords: taekwondo, speed abilities, physical education lessons, middle school children

В шкільному віці фізична культура має надважливе значення в житті кожної дитини, формує основу створення фундаменту для гармонійного фізичного розвитку, підтримання здоров'я, розвитку низки рухових здібностей. Узгоджений розвиток школярів без активних занять фізичними вправами практично неможливий [1]. Враховуючи, що найвища крапка природного генезису дитини фіксується у середньому шкільному віці, домінуючі фізичні якості та функціональні здатності доцільно ефективно